

stryackim sprawującym interesa i papiezkiem posłannikiem. Z Vannes przybył okręt do Nantes z 437 sztuk broni angielskiej i francuskiej, którą odebrano mieszkańcom departamentu Morbihan.

Gazeta *Constitutionnel* podaje następujące wiadomości z obozu pod Compiègne, St. Omer i t. d. Wojska nie mogły jeszcze wykonywać wielkich obrotów, lecz ćwiczenia trwają ciągle, żołnierze okazują wielką chęć i zręczność; szczególnie w obozie St. Omer panuje wielki porządek. Xiążęta Orleans i Nemour dają przykład z swej czynności, albowiem już równo ze dniem widzieć ich można konno.

Według listów z Madrytu z dnia 5 t. m. dowiadujemy się, iż król cierpi ciągle na podagrę, już trzy dni jak niewstawał z łóżka.

Nasze dzienniki rozwodzą się w obszernych artykułach nad sprawą portugalską. Za główną przyczynę zwłoki uznania terazniejszego *de facto* rządu królowej Maryi II, podają interess Anglii, której Francya nie chce się sprzeciwiać, ponieważ ograniczenie angielskiego wpływu na Portugalię nastęrczyłoby torrysom nowej materyi do natarcia na ministerstwo Whigów. Anglia nie mogła na system, jaki Don Miguel zachowywał, chętnie spoglądać, ponieważ pod ogólnym zubożeniem Portugalczyków również handlowe interessa angielskie cierpiały; lecz zarówno ustawa, z Don Pedrem na czele, nie jest przyjemną, albowiem tych zasad nikt nie może byłemu Cesarzowi odmówić a przy wolności rozwijaniu się, Portugalia wspierana od naykorzystniejszych stosunków przyrodzenia, wkrótce uwolniłaby się od angielskiego wpływu i w handlu i w przemyśle wielkie zrobiłaby postępy. Środek w tym względzie byłby dla Anglii rzeczą naypożądalszą, praktyczno swobodny zarząd z teoretyczno-absolutną ustawą, kierowany przez xięcia Palmellę zupełnie Anglii oddanego, byłby prawie kopią rządu hiszpańskiego P. Zea Bermudez. Istotnie miał xiąże Palmella przyrzec to lordowi Palmerston, gdyż chociaż u Don Pedra w niełaskę popadł, zdecydował się do powtórney podróży do Oporto z obietnicą czynnego wsparcia ze strony Anglii, co też rząd wysłaniem Napiera uskutecznił.— Lecz trudno oznaczyć, jakim sposobem tu angielski interes z francuzkim da się połączyć. Chociażby Portugalczykom nie udzie-

lono obiecaney ustawy, chociażby oddalono republikanina generała Saldanha i jego z całego świata zebranych stronników, chociażby udało się uciszyć głos powracających wychodniów, jednakowoż takim postępowaniem opuszczonoby sposobność utrzymania Hispanii na szachu; co nie fizyczną siłą, lecz tylko moralnym wpływem słabszego sąsiedniego państwa uskutecznić można. Tak narodowy interes Francyi nieby nie uzyskał; interes dynastyi mógłby zaślubieniem xięcia Nemours z królową Maryą byź zadowolnionym. Przy tem wszcztkiem nie trzeba zapominać osobistego charakteru tej królowey, która od swego przybycia do Europy mocy umysłu na jej wiek i pleć nadzwyczajney, wielokrotnie dawała dowody. Oznajmiła ona xięciu Wallingtonowi, który ciągle jej zaślubienie się z Don Miguelem popierał, że nigdy na to zameście nie zezwoli, również wypurzyła mu iż nadanie swobodney ustawy z jej imieniem jest nierozdzielne, i że jeżeliby się to teraz niestało, zaraz po osiągnięney pełnoletności, przez nią do skutku doprowadzone zostanie. Zdaje się nam, że w sprawie portugalskiej zdania sprzymierzonych gabinetów Tuillierów i St. James już się od ustąpienia marszałka Bourmont w szeregi miguelistowskie rozróżniły, kiedy rząd francuzki chciał na przeciw temu postawić znakomitego generała z neapolitańskiej epoki, może Excelmana. Z resztą zawisło wszystko od narodu portugalskiego. (A. P. S.)

§ Z W A Y C A R Y A.

Zürich 14 Sierpnia,

Dnia 14 Sierpnia.— Na wczorayszém posiedzeniu, seym po dojrzałym rozwadze, uchwalił polecić związkowym Kommissarzom w kantonie Bazylejskim przy rozjątrzonem stanie tego kontonu; 1) aby dostateczną liczbą wojska miasto Bazyleę obsadzić i nadal każde poruszenie porządku i spokojności przytłumić; 2) dawną załogę miasta Bazylei rozbroić i rozpuścić; również mianować Kommissyę z 7 członków; która nad politycznym pytaniem względem kantonu Bazylejskiego naradzać się ma. Ta kommissya została złożoną z PP. Pfeiffer, Baumgartner, Schnell, Tacyet, Bassard, Buol i Lunrini. Ona także rozpozna czyli ustanowienie na-